6 Jaarg., Nr 202 — 2 cent. per nummer. — Woensdag 4 Sept. 1889

Telefoon

VOORUIT!

SOCIALISTISCH DAGBLAD

OPEN BRIEF AAN BURGER LEOPOLD II

MENSCHEN LEERT

Kleine Piet, was een boosaardige jongen, had een vogelnest geroofd. Zes lieve vluggende jongens, lagen er piepend en sidderend op elkaar. Moër en vaër vlogen hem kweelend en klagend op de schouders en volgden hem tot aan zijne woning. De kleine hardvochtige jongen liet zich niet bewegen en nam het nestje mee naar binnen, waar hij het zonder een oogenblik na te denken over zijne misdaad, neerzette om de arme beestjes te zien rondklauteren en naar hunne afwezige ouders te zoeken.

***

Met eene korte berisping van moeder kwam hij er van af en vader, min teeder, min aangedaan, min getroffen als moeder, sloeg voor, de arme beestjes in eene kooi te stoppen, ze aan den muur te hangen, om eens de bezorgdheid, de verkleefdheid der ouders te beproeven en te zien hoe zij het zouden aan boord leggen om hunne lievelingen ter hulp te komen. « Wij zullen nu eens zien in hoe ver hun gejammer gemeend is en wat zij zullen aanvangen. Kom, Pietje, wij zullen ons niet weinig vermaken met hun geschrei en pogingen om de kleinen zoo niet te verlossen, dan toch te azen.

***

Gedaan als gezegd. Ondanks het verwijt der moeder werd het nestje in eene valkooi gestopt welke zorgvuldig dicht gemaakt naar buiten werd gebracht om te worden opgehangen aan eenen zich in den muur bevindende haak.

Pas was de kooi opgehangen en hadden de troostelooze ouders het hulpgeschreeuw hunner lievelingen waargenomen, of daar schoten zij toe, een scherp hulpgeschreeuw, een klagend gekweel aanheffend. Zonder rekening te houden van het gevaar vlogen de onverschrokken diertjes naar de kooi, fladderden over de schouders, pikten in de handen van den onmensch welke hen den eenigen schat, hunne arme jonkskens ontroofd had.

***

Vader en zoon verwijderden zich en schepten veel vermaak in de pogingen der vogels om hunne lievelingen te bereiken. Groot was echter hunne verwondering toen z bemerkten dat het mannentje eene verdedigende houding aannam en de moeder zich verwijderde om spoedig daarna terug te keeren met den bek vol aas, dat den kleinen door de traliën der kooi zorgvuldig toegereikt werd.

Beurtelings hernamen vaër en moër de reis. Aas werd in overvloed aangebracht, opeengehoopt tot dat vaërke bij toeval door de valdeur naar binnen viel! Herhaling van 't geschrei, heen en weer gefladder der diep ongelukkige moër, die, tot overmaat van rampspoed, hetzelfde lot onderging en ook naar binnen tuimelde. O, noodlot!

***

Bewonderenswaardig waren de moed, de zelfverloochening welke de arme zwakke beestjes aan den dag legden om de gevangenis hunner natuurgenooten langs alle kanten en met vereenigde krachten aan te vallen. Met de bezorgdheid welke de moeder voor haar kleintjes had getoond, werd nu door de anderen ook aan eten gedacht. Allerlei aas, rupsen, vliegen en vlinders werden in overvloed aangebracht voor de gevangenen die een leven maakten dat de kooi dreigde van den haak te vallen. Zelfs zij die den bek vol hadden voegden nog hunne dofle stem bij deze der overigen, als wilden zij de aandacht der gansche natuur roepen op het gevaar waarin hunne gelijken verkeerden.

***

Vader en zoon waren in de wolken. Nu hadden zij de heele familie. Nauw was hunne eerste lachbui over en was het hulpgeschrei der gevangenen gehoord, of daar daagden al de vinken uit de buurt op om hulp te brengen. Elk deed zijn best om alarm te schreeuwen, tegen de kooi aan te vliegen en tegen de traliën te pikken, die echter tegen de zwakke bekjes goed bestand waren. De muur en de kooi zagen zwart van vinken een oorverdoovend gepiep en getjilp ging op, terwijl elken aanval vruchteloos bleef. Alweer kwamen gansche scharen opdagen om te helpen, terwijl nieuwe gezellen in de kooi dompelden, waardoor de alarm kreten toenamen en nieuwe helpers en nog nieuwe helpers toeschoten.

Het werd avond. Vader en zoon waren voldaan van dit schouwspel dat zij niet eens begrepen. Zij namen de kooi in huis, maar werden door al de aanwezige vogelen letterlijk bestormd. Het geschreeuw hielp op; elk verwijderde zich naar zijn nestje om 's morgens, bij 't krieken van den dag, op post te zijn en de pogingen om hunne medevogelen te verlossen, te hernemen.

***

Hewel, menschen, ontaarde wezens, egoistische schepsels, hoe vindt gij die les, u gegeven door dieren, welke in u de verstandelijke vermogens zouden benijden indien zij zelf verstand hadden?

Zoudt ge u niet schamen in tegenwoordigheid van zoo een voorbeeld? Blijft er bij u nog een greintje over van dat solidariteitsgevoel dat u ook door moeder Natuur geschonken werd? Waar zijt ge mensch met uwe naastenliefde en offerwilligheid tegenover uwe natuurgenooten? Uwe wereld is een hol van twist en tweedracht, de woning van moord en vernieling geworden; den broedermoord wordt er verheerlijkt en den strijd voor leven of dood is uw ideaal geworden!

Foei! Foei! mensch, ga ter school bij de redelooze dieren!

De volgende brief verscheen in ons bijzonder nummer van gister :

OPEN BRIEF

AAN

M. LEOPOLD DE SAXE-COBURG.

BURGER,

Heden brengt gij een bezoek aan Gent, om onze Kunst-Tentoonstelling te komen bezoeken. Gij bemint of schijnt ten minste de kunst te beminnen, wij hebben ze oprecht lief. Op dit punt schijnen wij het dus eens te zijn : eerbied voor de kunst.

Wij genieten zeldon de eer van uw bezoek, Sire, gij schijnt geene groote voorliefde te koesteren voor de Artevelde stad, die, wij bekennen het rechtzinnig, in de geschiedenis juist niet geboekt staat als lijdende aan overdrevene koningsliefde.

Te Gent, waar gij heden komt, Sire, speelde men vroeger met de koningen als de kat met de muis. De vrije Vlamen bogen het hoofd niet voor hunne graven, tenzij overwonnen door 't geweld, en dan nog wisten ze te sterven.

Verwondert u dus niet, indien gij in plaats van met uitbundige toejuichingen koel en stilzwijgend onthaald wordt en wees gelukkig wanneer men u laat voorbijgaan zonder u te kennen te geven dat men uw gedrag afkeurt, uwe handelwijze slecht vindt en met de instelling van het koningdom in 't geheel niet ingenomen is.

Wij zijn republikeinen en socialisten, burger, gij weet wat zulks voor uwe positie beteekent. En als republikeinen kennen wij ons dubbel het recht toe uw daden te hekelen.

Ons blad staat ten uwen dienste indien zulks u niet bevalt en gij lust gevoelt ons te antwoorden.

Wij, Gentenaars, betalen voor ons deel jaarlijks **150,000 fr.** of **411 fr.** daags in uwe jaarwedde. 't Is veel, veel te veel, burger, want wij ontbreken hier ambachtscholen voor onze kinderen en er heerscht ellende in vele huisgezinnen.

Gij verdient die 150,000 fr. niet, want gij werkt er niet voor, gij vat zelfs uw baantje niet op zooals een koning — indien deze er noodig was — het zou moeten begrijpen.

Of meent gij dat een driejaarlijksch bezoek aan eene tentoonstelling vol doende is om zooveel duizende franken op te strijken? Gij bedriegt U, burger.

Gij heet de vader des volks, gij laat u zoo noemen, maar waar blijkt dit uit uwe handelingen? Heeft een vader (!) dan niets anders te doen dan feesten bij te wonen en schilderijen te gaan zien?

Hebt gij geene hoogere opvatting van uw stieltje?

Zeg eens, burger Leopold, leest gij nooit *Vooruit?* Gij leest toch minstens veel andere dagbladen, *Le Bien Public* bijvoorbeeld, opgesteld door Jelle Verspeyen, een koningsgezinde van beteekenis die wel 120 kilos weegt.

Gij leest toch ook wel de Kamerverslagen, niet waar? of gij doet ze u voorlezen om u niet te vermoeien?

Welnu dan moet gij ook weten dat een burgervertegenwoordiger M. De Hemptinne in de Kamer gezegd heeft, dat er hier te Gent kinderen werkten van **8** jaar gedurende **15** uren daags.

Gij weet dat Gent eene nijverheidsstad is, een klein Manchester, waar de fabrieken opgepropt zijn met vrouwen en kinderen, waar het werk ongezond, de loonen klein, de tyrannie groot is!

Weet gij dat, neen of ja?

Waarom geeft gij u nu de moeite niet eens een paar fabrieken te bezoeken? Aan den Casino zijt gij op 5 minuten afstand van *La Lys*, gij zoudt u met eigen oogen kunnen overtuigen hoe men uwe geliefde onderdanen, de werkvrouwen en de onschuldige kinderen behandeld worden.

Wij willen u naar *La Lys, La Gantoise* en naar een aantal andere fabrieken geleiden; is dit u de moeite niet waard, burger?

Voor 't geld dat wij u betalen, hebben wij recht van u arbeid te eischen.

Waarom ondervraagt gij de werklieden niet, om te weten of ze tevreden zijn met u, met uw mouchards ministerie, met uwe Vandersmissen's, met uwen troep hovelingen en voetlikkers, met het politiek regiem hier in zwang, met de afschuwelijke bloedwet, enz.

Dan zoudt ge hunne antwoorden kennen en u daar naar schikken kunnen, dat is doorgaan en de werklieden zelf hunne zaken laten regelen.

Waarom bezoekt gij te Gent het Nieuwpoortje, de Veergrep, het Sterrestraatje, de Dubbele Armoede, het str...kwartier, de duizende cités hier te Gent, waar de werklieden vergaan in stinkende krotten, beroofd van lucht, blootgesteld aan ondragelijke hitte of rhumatisme verwekkende vochtigheid.

Zijt ge dan verlegen uwen uniforme plekken?

***

En waarom brengt gij geen bezoek aan « Vooruit. » Dan zoudt ge kunnen zien waartoe de werklieden, die hier onderdrukt worden, geen recht genieten, vermoord worden door de troepen, bespied door de ministerieele mouchards in staat zijn.

En gij zoudt beschaamd worden, nog langer te willen regeeren over een volk, dat bewijst zich zoo goed zonder koningen zelf te kunnen besturen, door eigen reglementen.

Meent gij dat wij u zullen opeten? Vrees dit niet wij zijn geene kannibalen gelijk uwe zwarte onderdanen uit den Congo, die van u een bouillon zouden trekken.

Burger,

Gij gevoelt u niet 't huis in onzen kring, zegt het maar ronduit. Gij verafschuwt ons en wij zien liever uwe hielen dan uwe

teenen, omdat wij weten dat ge als koning niets goeds voor 't volk zult verrichten, omdat een koning dit niet mag noch kan zonder op te houden koning te zijn.

Blijf dus eene toekomende maal liever te huis.

Laat ons jaarlijks onze 150.000 fr. burger, gij verdient ze niet en vroeg of laat nemen wij ze u toch af.

LINKS EN RECHTS

Raak! — Een voermansbaas, die zich onderscheidt van zijne gelijken-uitbuiters, en waarover wij verleden week een en ander zegden, heeft in de letters P. V. D. zoo goed zijn portret herkend, dat hij reeds vier advokaten geraadpleegd heeft om *Vooruit* eens op zijne tien teenen te trappen. Hij heeft niet een rechtsman gevonden die dit zaakje wil aannemen.

Wij kennen nog zoo een held, een zekere C..., die zijne werklieden slechter behandelt dan zijne paarden en verplicht hunne aankoopen te doen bij zijnen slavendrijver.

Wij zullen die beide kerels eens van wat dichter bewaken en hunne daden aan 't licht brengen.

De voerlieden kunnen intusschen lid worden hunner vereeniging om gezamentlijk op te treden en een einde te stellen aan die tyrannie.

— **De koning** van den Congo, Leopold II, komt een staatsraad in te stellen voor den Congo. Deze raad staat onder het voorzitterschap van Pirmez een doktrinaire geldwolf van 1e klas.

Verder zijn benoemd om deel te maken van den raad, de doktrinairen: Graux, Guillery, Rolin-Jacquemyns, Sainctelette, Galopin et Vauthier. De katholieken, Begerem, Meeus, Melot, Simons, Descamps, Nyssens et Smolders.

Op die wijze zal de overname van den Congo door België, waarmede men ons binnen kort zal lastig vallen, door de doktrinairen en de papen gelijktijdig worden gesteund.

Het volk zal mogen zwijgen en het spel zal gespeeld zijn.

Het inrichten van dezen Staatsraad heeft geen ander doel, want deze kerels kennen al zooveel van den Congo als de redactie van *Vooruit* van de bewoners van Jupiter.

— **Uit eene statistiek** blijkt dat er in Duitschland 5000 geneesheeren, 7000 advokaten en 5,200 godgeleerden te veel zijn. Er zijn 6000 kandidaten voor professors-zetels, die allen een titularis hebben.

Dat zijn al toekomstige soldaten voor het socialistisch leger.

— **Edison**, de « toovenaar » uit Menlo Park, zegde een paar maanden geleden tot een dagbladschrijver:

« Over een paar jaren zal de wereld één groot oor zijn; het zal niet geraadzaam wezen in een huis te spreken, alvorens men de muren en de meubels heeft onderzocht, of er ook phonografen in verborgen zijn. »

— **Prins van Wales** kreeg eenige dagen geleden een brief bevattende voor 250,000 fr. bankpapier. De brief kwam van eene dame welke onbekend wilde blijven en zegde dat zij niet meer wist wat te doen met hare renten.

De hebzuchtige prins nam aan en zal dit sommetje ook bij zijn « gewonnen » fortuin leggen, alsof er niemand in Britannia eenige hulp behoefde.

Duivelszakken zijn nooit vol.

— **Ziehier het ledental** van eenige vakvereenigingen in Engeland:

Mekaniekmakers, 52,000 leden, schrijnwerkers, 25,500; machienbouwers, 5,000; ijzergieters, 12,000; ketel- en ijzeren schepenmakers, 25,100; metsers, 7,000; ijzergieters van Schotland, 5,500; letterzetters van Londen, 7,600; boekbinders, 1,000; smeden, 1,500; katoenspinners, 15,500; ijzerenwegbedienden, 11,000; steenkappers, 10,300; decoratie-schilders, 1,100; londensche schrijnwerkers, 4,000; glasblazers van Yorkshire, 1,500; loodgieters van Groot-Brittanje en Ierland, 3,000; steendrukkers, 2,000; kleermakers van Schotland, 3,000; engelsche kleermakers, 15,000; mijnwerkers van Durnham, 30,000.

— **Deze vereenigingen** betaalden sedert hun bestaan tot in 1887, 207 millioen aan hunne leden, waarvan **18 millioen** aan werkstakingen, **89 millioen** aan werkeloozen en 100 millioen aan zieken, pensioenen, en aan de familiën der afgestorven leden.

Het aantal werkeloozen klimt op zulke schrikbarende wijze, dat de engelsche trades-unionisten beginnen gewaar te worden dat de vijand hun te sterk is, wanneer zij den socialistischen weg niet opgaan, en niet trachten ook de politieke macht in handen te krijgen, om bij middel der wetgeving de economische toestanden te veranderen.

— **Voor het assisenhof.**

De voorzitter. — Zoo, gij bekent valsche munt te hebben gemaakt?

De beschuldigde. — Ik moest wel mijnheer de voorzitter want er zijn een aantal lieden die zich van al de goede munt meester maken.

De Werk- en Nijverheidsraden.

De *Moniteur* van 1 september bevat de nieuwe wet op de werkrechtersraden.

Artikel 1 zegt wat men verstaat onder werklieden en nijverheidsbazen; dit is hetzelfde als voor den werkrechtersraad. De voorwaarden om kiezer te worden in art. 2 vermeld zijn ook dezelfde als voor den werkrechtersraad.

Art. 3. — Een bijzonder kieskollege zal voor elke afdeeling van den werk- en nijverheidsraad worden gevormd.

Art. 4. — Een kiescollege bestaat uit de kiezers, behoorende tot de nijverheid of het ambacht, vertegenwoordigd in de afdeeling van dit kollege.

Art. 6. — De kiezerslijsten worden aangeplakt.

Alle reklamatiën moeten gestuurd worden aan de bestendige deputatie, binnen de tien dagen na den datum der openbaarmaking der lijsten.

De voorwaarden van kiesbaarheid en de feiten waarvoor men als niet kiesbaar aanzien wordt, zijn dezelfde als voor den werkrechtersraad.

Art. 9. — De kiezing voor een werken nijverheidsraad grijpt plaats van 1 tot 15 april voor de drijjaarlijksche hernieuwing.

Verder eenige artikelen over de formaliteiten voor de geldigverklaring der kiezing, de wijze van stemmen, enz.

Een koninklijk besluit stelt de werken nijverheidsraden in.

Verder bevat de *Moniteur* een brief van minister De Bruyn, gericht tot de gouverneurs der provinciën, waarin hij deze verzoekt de aandacht der gemeentebesturen te roepen op de inrichting der Werk- en Nijverheidsraden.

Deze hebben, zegt de minister, krachtens de wet van 16 augusti 1887, op de betaling der loonen, eene raadgevende rol te vervullen in zake van toelating, te schenken aan de nijveraars om koopwaren te verkoopen aan hunne werklieden tegen afhoudingen op het loon.

De wet op de regeling der vrouwen en kinderen geeft, volgens den minister, aan deze raden eene belangrijke rol te vervullen, voorzien van bij hunne stichting. M. De Bruyn zegt dat het in den wensch ligt der regeering deze raden zoo spoedig mogelijk in werking te zien treden.

De Koning te Gent

Reeds van 's middags kon men in den omtrek der groote statie zien dat er wat gaande was. Burgerwachten, officieële ambtenaars liepen in de war, van 't een naar 't ander.

Aan den hoofdingang der groote statie werd eene scharlakens-roode kapel aangebracht; binnen, eenige vlaggen en uitgeklopte officieren.

Om 1 ure komen garde-civieken, lanciers, piotten (allen tegen hunne goesting) opdagen en post vatten voor en in de statie.

Geneesheeren en draagbare, apotheek ook zijn op post. (Carton mocht soms geneeskundige hulp behoeven.)

Om 1-20 komen de k. rijtuigen voor den ingang staan. Wat zijn die dingen prachtig! en die paarden! maar kostelijk ook, voor de Belgen van M. Carton.

De aankomst.

Om 1.30 ure komt de k. trein binnen. Carton staat aan het raam en ziet er vreesachtig uit, alsof hij denkt: hoe gaan de Gentenaars mij nu ontvangen!

De rotten van geweren en blinkende sabels welke door de piotten binnen de statie geplaats waren, schenen hem eenigzins gerust te stellen: 't Ziet er toch goed uit, stamelt hij zeker?

Hij wordt ontvangen door Lippens en een geheele zwerm van allerhande gepluimde en geborduurde galonmannen.

Eenige hoogdravende en geruststellende woorden, in naam van 't Gentsch volk (?) en Popol trekt op zijn twee beenen loopend en boven zijnen bril lonkend naar het rijtuig dat hem wacht.

Er is tamelijk veel volk.

Op weg.

Het rijtuig wordt hermetisch gesloten; de vrouwelijke helft van het koninklijk paar zit er ook in, en, *en avant!*

Twee en-twintig personen zwieren met hunnen hoed (geen enkele klak), en roepen zeer flauwkens: Vivan de keunink! Vivan Leapol!

Au trot! Au trot! monsieur, roept Z. M. den adjudant toe, die naast het rijtuig galopeert, den sabel in de vuist. De rijtuigen vliegen in galop vooruit, door de koele en onverschillige massa, welke zich hier en daar door de politiemannen laat achteruit dringen.

Aldus bewaakt, gelijk een «poerwagen» uit de buskruitfabriek van Wetteren, vliegt het k. rijtuig met zijn inhoud voort langs den Brabanddam, Kouter, Lindelei en Coupure, naar den Congo... neen, ongelukkiglijk... naar den Casino.

Onder weg wordt hier en daar geroe-

FEUILLETON VAN VOORUIT 73

HET ZWARTE BOEK VAN BERLIJN

EEN SOCIALE ROMAN

DOOR

J. RETCLIFFE.

NAAR HET HOOGDUITSCH.

Mocht gij echter ook thans uw oor voor mij sluiten en uw hart niet getroffen worden door het droeve lot van hem, die van nature aanspraak heeft op uwe liefde en uwe bescherming, welnu, dat God dan oordeele tusschen u en mij.... en God is rechtvaardigheid.

Met de eerbiedigste en diepste hoogachting ben ik uw majesteit.

De ongelukkige, maar waardige neef
LOUIS CHARLES
Hertog van Normandië.

Nadat de ex-koning van Frankrijk dezen brief gelezen had verzonk hij in een diep, treurig gepeins.

Droevige schaduwen trokken voor zijne oogen daarhenen; de bloedige hoofden van Lodewijk XVI en Maria Antoinette stegen uit hunne graven op; hij zag de guillotine, als een reusachtig spook, uit de geopende aarde te voorschijn komen en in een stroom van bloed verdwijnen; in de nevelachtige verte vertoonden zich de *Temple* en de Tuilerien, als de Fata Morgana der woestijn, en daarboven zweefde den engel met het vurige zwaard.

En toen weerklonk het hem in de ooren, als stemmen uit eene andere wereld:

« Karel X, koning bij de gratie gods en door God verlaten. »

Toen parelde een zware traan in zijn oog en rolde langs zijn vermagerd, zwaarmoedig gelaat; — de traan van een koning, wien de kroon van het hoofd, de scepter uit de handen is gevallen. Eens klaps werd hij uit zijne mijmeringen en droomerijen gewekt door een zeldzaam plechtig gezang, dat door de lucht scheen te weerklinken. Het waren zangen ter eere der vrijheid en het recht der volken, zangen uit de wereldgeschiedenis en het onveranderlijke gerecht, zangen van den geest des tijds en den eeuwigen vooruitgang, en toen keerden de droomgestalten terug: een vreeswekkend, reusachtig spook verhief zich uit de aarde, danste om het kasteel henen, dat hem gastvrij had opgenomen; de duivelachtige toonen der Marseillaise en het woedend geschreeuw der revolutie vervulden de lucht.

Met eene zware zucht zonk Karel in zijn leuningstoel terug; — de droom was voorbij.

HET OOG VAN DEN HEILIGEN HERMANDAD.

Weder bevinden wij ons ten huize van jufvrouw Gaudichot.

De goede, licht tevredene Berlijners dier dagen, die niets meer verlangden dan hun kanneke wit bier, kenden de verfijningen der weelde slechts van hooren zeggen.

Van berkenhout waren hunne meubelen en hun karakter geleek daarop; stevigheid en eenvoud, bij zekere overhelling tot scherts en spotzucht waren er, vereenigd met zachtmoedigheid en trouw, de grondslagen van.

Wij spreken hier van den burgerstand.

Den burgers van Berlijn waren de grondvormen van het Duitsche nationale karakter: oprechtheid en eerlijkheid, lompheid en openhartigheid niet minder eigen dan dien van Pommeren, welke er zich niet op konden beroemen die eigenschappen in hoogere mate te bezitten.

Wat echter de politieke ontwikkeling betrof, deze stond nog op zeer lagen trap. De twee oude dames: de *Vossische* en *Spener Zeitungen*, de beide eenig gepriviligeerde organen, lieten nooit iets anders dan de melk der goedgezinde en bedaarde overredingskracht en den honing van het vertrouwen en der toewijding vloeien.

Deze bronnen der politieke wijsheid en der kennis van hetgeen in de wereld plaats had, die steeds bleven vloeien en nog nooit met de heilige censuur in aanraking waren geweest, behelsden op zekeren dag beide het eensluitende bericht:

« Gisteren heeft men bij de brug van Jannowitz het lijk van een manspersoon gevonden, dat reeds in vergevorderden staat van ontbinding verkeerde. Zijne kleeding zoowel als een papier dat men in een der zakken van den jas ontdekte, geven aanleiding tot de onderstelling, dat dit lijk dat is van den invalide Steven, die reeds sedert geruimen tijd vermist werd. Sporen van uitwendig geweld waren niet aanwezig. In elk geval blijft het een raadsel wat er van zijne geleidster is geworden. »

In de oorsprokkelijke copij had gestaan.

« In elk geval blijft het een raadsel, wat er van zijne geleidster, *de zoogenaamde Russin*, is geworden. »

De voorzichtige redactie had de woorden « zoogenaamde Russin » doorgehaald.

Toen jufvrouw Gaudichot dit bericht gelezen had, zag zij er nog raadselachtiger uit, dan de beide oude dames: *Vossische* en *Spener Zeitung* te samen. Zij dacht bij zich zelve: Die dagbladen zijn toch uitstekend geschikt, om de goede lieden op het dwaalspoor te brengen. Geen krachtiger middel dan de gedrukte logen in een koninklijk gepriviligeerd dagblad. Steven is dood en zijne geleidster zal dat ook weldra zijn.

Op hetzelfde oogenblik melde het meisje de komst van: Mevrouw de weduwe van den generaal Ustrachin. »

Het was nog vroeg in den ochtend, maar jufvrouw Gaudichot was gewoon, reeds zeer tijdig bezoeken van dames te ontvangen, daar zij handel dreef in alle mogelijke toilet-artikelen. Inzonderheid was zij bekend wegens haar depot van fijne en destijds zeer beroemde Turksche parfumeriën en kruidenkussentjes, alsmede van welriekende paarlen, welke zeer veel werden gedragen. Al deze artikelen werden haar door Achat geleverd, die zich door zijne reizen naar Konstantinopel een naam in Berlijn had gemaakt.

(Wordt voortgezet.)

pen : Vive la roi! ook wel op sommige plaatsen gefluit en verscheidene malen hoorden wij het geroep: hou! hou! Congo! Congo!dat echter geen akkoord vond.

Incident.

Aan de Zonnestraat was de vliegende stoet door het gedrang gedwongen stapvoets te rijden en konden wij eenige woorden opvangen van het gesprek dat Pol met zijne beminde (?) wederhelft voerde. Op dit oogenblik roept juist een persoon : hou! hou!

« Hoort, zegt Harietje tot Pol, dâ zijn de mannen van de Vooruit! »

« Zwijgt en kijkt veur u, gij dwaze k... zegt Pol zich kwaad makende, als zij u zien gaan ze 't nog meer doen. »

« Wa es dâ nu meê u, steekt gij u maar liever weg, 't en es veur mij nie dan ze roepen en schuifelen, zulde, maar wel veur u, meê u Congospel, » roept Harietje purper van woede, terwijl Pol verlegen de schouders ophaalt.

En voort vloog de stoet.

Toen de galarijtuigen van M. Leopold door de Twaalfkamerstraat reden deed zich nog een geestig incident voor.

De vrouwen, mannen en kinderen lieten den koning stilzwijgend voorbij trekken.

De koninklijke stoet werd onmiddellijk *au trot* gevolgd door een der kolenwagens van « Vooruit. »

Al de vrouwen, mannen en kinderen brachten alsdan onze koolvoerders eene flinke ovatie en riepen : « Vive le roi! »

Onze zwarte bedienden salueerden op echt koninklijke wijze.

Aan den Casino.

Aan den Casino werd het volk, dat zeker gekomen was om zijnen vorst te groeten, zorgvuldig op afstand gehouden door de politie en burgerwacht.

Brabançonnen op *brabançonnen* werden gespeeld, op de trommen geroffeld wapens getrokken en Sire aangeboden, welke zeer haastig de Casino binnentrok om er een diepe zucht te laten en te stamelen : « Wij zijn er goed van tusschen gekomen! »

In de tentoonstelling.

Er is weinig, zeer weinig volk aanwezig, eenige dames vergezeld van hunne dochters in uitgezochte toiletten. De jonge freules vinden al wandelend al de vrouwenportretten afschuwelijk. Al de artisten waren niet eens tegenwoordig, zij hechten blijkbaar weinig belang aan het koninklijk bezoek.

Wij hebben opgemerkt dat er in eene tentoonstelling zeer stil, fluisterend zelfs wordt gesproken. Waaraan is dit toe te schrijven? Is het eerbied voor de kunst! Bij sommigen ja, bij den meesten hoop is het verlegenheid luide de kritieken te zeggen die ze binnensmonds en stil tegen hunne geburen doen. Dit is meestal een bewijs van onbekwaamheid.

Terwijl wij ons met deze overdenkingen onledig houden hooren wij buiten de brabançonne aanheffen : Leopold is daar!

Om 2 ure doet hij zijne intrede in de zaal. Niemand juicht hem toe. De voorzitter van het comiteit wenscht hem en de koningin welkom.

Leopold, antwoordt dat hij gelukkig is, deze kunsttentoonstelling te mogen bezoeken.

Het bezoek.

Leopold gaat direkt naar de middenzaal. Men leidt hem voor de groote karton van Jef Lambeau : *De Menschheid.*

De koning beziet het doek met schijnbare aandacht maar begrijpt blijkbaar de groote beteekenis niet dezer stoute allegorische voorstelling. Jef Lambeau wordt geroepen en geeft uitleg aan den koning.

Wat was die koning, anders zoo groot, klein in dien tempel der kunst, in de schaduw van het meesterlijk werk van Lambeaux, dat hij niet eens begreep.

En wat was Lambeau groot, hij den zoon van eenvoudige werklieden koperslagers, geboren op de Groote Markt te Antwerpen.

Algemeen werd opgemerkt dat de koningin die anders het hoofd afwendt voor naaktheden, ditmaal het karton van Jef Lambeau met aandacht beschouwde en onder den indruk was dier machtige schepping.

Wat zal *Le Bien Public* zeggen, hij die het werk van Jef Lambeau eene ellendige verzameling van crayonlijnen noemde.

Leopold beloofde aan den kunstenaar Lambeau, den minister voor te stellen, het werk te laten uitvoeren in een *basrelief.*

De voorspellingen van « Vooruit's » kritiek worden dus bewaarheid. 't Doet ons pleizier. Proficiat Lambeau.

Leopold zet zijne wandeling voort door de zaal. Het portret zijner vrouw, door Van Melle, vindt hij zeer aardig en madame ook. De koning lachte en al de apen die rond hem stonden lachten ook.

Hij vertoeft eenige oogenblikken voor verscheidene schilderijen, onder andere het « Tulpenveld, » van Courtens, « Liefdadigheid, » van Van Aise. Deze artist wordt geroepen, hij is afwezig.

De schildering van Toeffaert, en de « Terugkeer uit het veld, » van Tremerie, trekken ook de aandacht van Leopold. De beide artisten worden geroepen en geluk gewenscht.

Ook de jonge artist Baertsoen wordt voorgesteld. De burgemeester gaat hem persoonlijk opzoeken. De jonge heer Baertsoen is rijk en dat zegt genoeg.

Voor het beeld « Gekwetst » van Mast blijft de koning lang staan. De heer Mast wordt hem voorgesteld. Leopold geeft hem voor raad zijn beeld in brons te doen gieten en vraagt hem den prijs ervan.

Zooals onze lezers weten, hebben wij ons in onze Kunstkritiek geheel gunstig over het werk van den heer Mast uitgelaten.

Ons oordeel versterkt telkenmale wij de tentoonstelling bezoeken. Door de kloekheid van vormen en de stoutheid der opvatting, overtreft het beeld, volgens ons, al de overigen van den salon.

Om 4 1/2 ure liep het koninklijk bezoek ten einde. De lippen hingen. M. de Cobourg had geen enkel doek gekocht. De Congo is met de centen weg en voor de kunst is er niets overgebleven, dan wat hoofdknikjes voor de artisten en wat woorden in den wind.

Evenals bij het binnentreden hoorde men geen enkele kreet. Een kwartier later was Leopold op weg naar Brussel om zich te gaan uitrusten van de vermoeinissen zijner reis.

***

Voor wie nu den persoon wil kennen, kunnen wij zeggen dat Leopold, die zeer groot van gestalte is, moeite heeft om zich rechtop te houden. Hij zakt door de beenen en mankt.

Zonder zwaarlijvig te zijn is Popol wel te pas, 't is nog wonder.

Hoofdhaar en baard zijn grijs, en Leopold draagt eene streep in 't midden. Het een oog is meestal dicht toegenepen en het andere is nooit geheel open. Met al dat doet de kerel zich goed voor, hij buigt gelijk eene pop in caoutchoux en lacht als hij wilt.

Nu die hoedanigheden zijn niet voldoende om 3 1/2 millioen op te strijken per jaar.

De koningin is zoo wit als eene duif, van middelbare gestalte; de uitdrukking van 't gezicht is nijdig, de lippen zijn dun en opeengedrukt, zij moet zich moeite aandoen om te lachen, vooral tegen haren echtgenoot.

***

Wij vernamen later dat er onregelmatigheden gebeurd zijn in het toekennen der prijzen, en er onder andere voor de beeldhouwkunst nog meer onderscheidingen en medailles zullen toegekend worden.

Aldus wordt in Gent een koning ontvangen. Men stopt hem als eene ontploffbare stof in een kast; vliegt pijlsnel door de straten, haalt sabels en bayonetten voor de pinnen (die dwingen ontzag af) en laat het volk niet toe den vorst te naderen, uit vrees dat het hem op de schouders neme en in triomf rond de stad dragen zou, zooals het vroeger met de koningen gebeurde en beter betaamde Neen, Leopold jongen, uwen haring braat hier niet zeker meer; dat zal u uit een uur overdenking wel blijken.

Uw koningschap kost ons te duur!

Een paar duizend exemplaren van « Vooruit » waren langs den weg in een omzien verkocht. Onder den omslag eener petitie hebben H.H.M.M. er een exempl. van medegenomen. Jammer dat wij nog geen phonocoop hebben om van hier de siroopgezichten te zien welke zij zullen zetten bij het lezen van den « Open brief » welke er in gedrukt is aan hun adres.

Mogelijks krijgen de vorsten door de lezing van het stuk eene opwelling van eeregevoel en trekken zij naar den Congo om ons hier de Republiek te geven, die vrij wat beter en min kostelijk is.

BUITENLAND

FRANKRIJK

De *XIXe Siècle* kondigt eene depeche af uit Londen, die verzekert dat generaal Boulanger eenige dagen voor de kiezingen, in het geheim te Parijs zal aankomen. Hij zou zijn vertrek uit Londen zelfs aan zijne vrienden verdoken houden, opdat men hem slechts te Parijs zou kunnen aanhouden. Al wat blague!

De *Figaro* meldt de afkondiging van een manifest van prins Victor, de welp der Napoleons.

— Ziehier het totaal der afgeleverde ingangkaarten voor de parijsche tentoonstelling tot 31 augusti 14,551,741, zegge : veertien millioen, vijf honderd een en vijftig duizend, zeven honderd een en veertig.

— *Een drama aan de zee.*— Te Lion-sur-Mer, Calvados, heeft eergister namiddag een hartscheurend drama heeft plaats gehad op het zeestrand. Rond 4 ure namen de heeren Autin, 32 jaar oud, en Meurs, beide professors te Montrouge, een bad, op nauwelijks vijftien meters afstand van de kust. De twee vrienden gingen lachend om ter verste de zee in. zonder grond te verliezen, want geen van beide kon zwemmen. Mad. Autin, die van op het strand het tooneel bijwoonde, trachtte haren man terug te roepen, maar op 't zelfde oogenblik verdwenen de beide baders in een hol. De heer Autin viel de eerste, en zijn vriend kon met de grootste moeite weer vasten voet krijgen en kwam uitgeput op het strand, na wanhopige pogingen te hebben aangewend om zijnen gezel te redden.

Intusschen verzochten al de baders den zwemmeester hunnen gezel ter hulp te komen; deze echter antwoordde eenvoudig « dat hij daar was voor zwemlessen te geven, maar niet voor de personen te redden, welke hem geen geld lieten verdienen. » De arme vrouw en de kinderen smeekten hem op hunne knieën, maar daarvoor bleef hij ongevoelig. Een kwartier later was er eene boot ter plaats en men bracht den heer Autin op het strand. Al de pogingen om het ongelukkig slachtoffer tot het leven terug te roepen bleven vruchteloos. De heer Autin, die aan boord der zee was om zijne gezondheid te herstellen, laat eene weduwe en drie kleine kinderen achter, bijna zonder bestaanmiddelen.

Er is onder de badgasten aanstonds eene inschrijving geopend. De houding van den zwemmeester, die weigerde den ongelukkigen Autin ter hulp te komen, werd door de getuigen van dit dramatisch tooneel streng beoordeeld. M. De Gidel. van het lyceum Louis-le Grand, heeft bij den procureur der republiek eene klacht tegen hem neêrgelegd.

ENGELAND

De oudste zeerob der aarde is voorzeker admiraal sir Provo Wallis. Hij telt 98 jaar en nu zoo wat 85 jaren geleden deed hij zijne eerste reis mede. Het is ruim 63 jaren geleden dat hij deel nam aan het berucht gevecht van de *Skannon* tegen het amerikaansch schip *Cheasa Peake*, tegenover Boston. Nog eene bijzonderheid : Admiraal Wallis heeft nooit het bevel gevoerd over een stoomschip.

BULGARIE.

Een oorlog dreigt in de Balkanstaten, tusschen Serbie en Bulgarie. Van weerszijde worden wapentoerustingen gemaakt.

Het gaat daar ook nog te goed!

BINNENLAND

BRABANT

Brussel. — De vlaamsche schouwburg zal op zondag 22 september zijne deuren heropenen, onder het bestuur Van Doeselaer-Hendrickx. Ziehier de namen der kunstenaars die in het aanstaande tooneeljaar zullen optreden :

Damen : Verstraete, hoofdrol; Rans, moeder en karakterrol; Ruysbroeck, tweede karakterrol; Potharst, jonge rol; El. Dierickx, id.

Heeren : Hendrickx, hoofdrol; Rans, id.; Janssens, id.; Potharst, id.; Marcel, jonge rol; Schuermans, luimige rol; Verschueren, id.; Van Calders, karakter rol; Robijns, id.; Springael, id.

Spelers in representatie :

Dames. — J. Steven, J. Daune, Marie Dierckx, Marg. Fauconnier en Mev. de Clermont.

Heeren. — Fritz Bouwmeester, Van Havermaete, Van den Kieboom, P. De Wit, J. Cackenberg, A. Van den Hoeck en A. Nieuwenhuis.

Als groote gastrollen zullen optreden : Mev. C. Beersmans en Fredel Bouwmeester, en de heeren Louis Bouwmeester en Van Zuylen.

Uit hoofde van de lengte der stukken, zal op zondag 22 september, de vertooning om 7 ure beginnen.

Het programma der heropening bestaat uit een *Laatste rit van een oud Postiljon* en *Naar Moscou en Elba*, of *De Grenadier van Napoleon I*, met den heer Fritz Bouwmeester.

— Gister is te Brussel het huwelijk gevierd van den minister-prins Caraman-de-Chimay.

Deze prins is weduwnaar, heeft verscheidene kinderen en is 52 jaar oud; zijne bruid, een mexikaansch prinsesje, is er zoowat 20.

Zou de kerk dit niet als onzedelijk beschouwen? Onzedelijk is het nochtans.

— Eene dame die op den Waversche steenweg aan 't wachten was naar de aankomst van den huwelijksstoet van den prins Caraman de Chimay, werd haren geldbeugel 350 fr. inhoudend ontstolen.

— Eergister avond onstond in de Drij Hoofdenstraat twist tusschen de echtgenooten M... De vrouw wierp haren echtgenoot eene tas kokende koffij in 't gezicht waardoor deze ernstig gewond werd. De zonen van het vechtende echtpaar kwamen te huis, en om rust te hebben vonden ze het geraadzaam vader en moeder de straat op te werpen en de deur te sluiten. De man viel bewusteloos op het gaanpad, en het is daar dat hij gansch bebloed, in erbarmlijken toestand, door de nachtronde werd gevonden en opgenomen.

— De politie heeft eene nieuwe zwarte bende ontdekt, samengesteld uit fijne aftroggelaars, die zich onledig hielden met het in omloop geven van wissels die ze trokken op elkander en aanvaarden onder den naam van den een of anderen handelaar, wiens handteeken goed gekend is.

Vele der kerels zijn reeds gekend, maar er zijn er nog meer die de politie wel hoopt in handen te krijgen.

De bende had vertakkingen in den vreemden.

Leuven. — In strijd met het gerucht dat verspreid werd daags na de verwoesting door het vuur van het zinneloozengesticht der Cellebroeders, is geen enkele cellebroer in den brand omgekomen. Er zijn geene persoonlijke ongelukken te betreuren.

De stoffelijke schade wordt op ruim 400,000 frank geschat. Gebouw en meubelen waren verzekerd.

ANTWERPEN

Antwerpen. — Rond half zes, zondag namiddag, is een begin van brand ontstaan in den kelder van M. Jos. Geelen, bakker, Belegstraat. Het vuur heeft aanvang genomen aan eene hoeveelheid hout dat te dicht bij den oven te droogen lag. De pompiers van den post van het gerechtshof zijn ter plaats geweest en hebben den brand na eene halve uur werken gebluscht. Benevens het hout zijn ook drie zakken bloem verbrand of erg beschadigd. Het verlies wordt op ongeveer 80 frank berekend.

— Eergister avond, rond 10 ure, hebben twee kerels, nabij de Ooststatie, gepoogd met geweld eene zilveren ketting en horloge te ontstelen van den genaamden Hendrik Matthyssens, wonende in de Bogaerdestraat. Deze heeft de vlucht kunnen nemen, doch werd door de twee mannen achtervolgd tot in de Schuitstraat, waar